

વર્ષ ૧૪ : અંક ૧૧]

અમદાવાદ : તા. ૧૫-૮-૪૯

[ક્રમાંક ૧૧૭

વિષય-દર્શન

વિગ્રહિ	ટાઈટલ	પાનું-૨
૧ શ્રી કાલિકાચાર્ય ઉપર અપ્રતિત આક્ષેપો :	સંપાદકીય	: ૧૯૩
૨ ચિરનાર ઉપરનાં જિનમંદિરો અંગેના સમાધાનનું કરારનામું.		: ૧૯૪
૩ મહામંત્રી શકટાલ (વાર્તા)	: સુધાકર	: ૨૦૪
૪ પ્રશ્નોત્તર-કિરણાવલી	: પૂ. આ. મ. શ્રી. વિજયપદસરિણી	: ૨૦૮
૫ શ્રી છરાવલા તીર્થ	: પૂ. સુ. મ. શ્રી. ન્યાયવિજયજી	: ૨૧૨
૬ શ્રી હીરવિજયસરિણી સ્તુતિ	: પૂ. સુ. મ. શ્રી. ચંદ્રગુપ્તવિજયજી	: ૨૧૬

શ્રી પશુપત્તી મહાપરવંના આરાધન પ્રસંગે શ્રી સંઘની આ સમિતિ અને આ માસિકને મદદ કરવાની અતુર્ક શ્રી સંઘને વિનંતિ છે.

લવાજમ-વાર્ષિક બે રૂપિયા : આ અંકનું મૂલ્ય-ત્રણ આના

ACHARYA SRI KAILASSAGARSURI GYANMANDIR
SHREE MAHAVIR JAIN ARADHANA KENDRA
Koba, Gandhinagar - 382 007
Ph. : (079) 23276252, 23276206-05
Fax : (079) 23276249

વિ જ્ઞ મિ

છાપકામ અને કાગળની દિવસે દિવસે વધતી જતી કારમી મોંઘવારીના સમયમાં પણ “ જૈન સત્ય પ્રકાશ ” માસિક ગ્રાહકોને માત્ર જે રૂપિયા જેટલા નજવા લવાજમમાં અને પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ આદિ મુનિવરોને વગર લવાજમે આપવાનું અમે ચાલુ રાખ્યું છે, અને ભવિષ્યમાં પણ એ મુજબ જ અમે એ ચાલુ રાખવા માગીએ છીએ. આ રીતે માસિક અમે આપી શક્યા છીએ એનું મુખ્ય કારણ શ્રીસંઘ તરફથી અમને સમયે સમયે મળતી રહેલી ઉદાર મદદ છે; આવી મદદ ન મળે તો આ રીતે માસિક આપી શકાય નહીં.

અત્યારે છેલ્લે છેલ્લે વધેલી મોંઘવારીના કારણે અમારે થોડીક નાણાંબીડ ભોગવવી પડે છે; અને તેથી સમસ્ત શ્રીસંઘ સમક્ષ અમે અમારી એ વાત રજુ કરીએ છીએ, અને આશા રાખીએ છીએ કે અત્યાર સુધીની જેમ આ વખતે પણ શ્રીસંઘ અમારી માગણી જરૂર પૂરી કરશે.

ચતુર્માસના ધાર્મિક પર્વોના દિવસો આવે છે. તે વખતે આ માસિકને અને સમિતિને દરેક પ્રસંગે યાદ રાખવા અમે દરેક ગામના જૈન સંઘને તેમજ તે તે ગામમાં ખિરાજતા મુનિવરોને વિનંતિ કરીએ છીએ.

॥ ॐ અર્હમ્ ॥

અસ્થિત મારતનર્ણાય જૈન ચેતામ્બર મૂર્તિપૂજક મુનિસમ્મેલન સંસ્થાપત

શ્રી જૈનધર્મ સત્યપ્રકાશક સમિતિનું માસિક દુસ્વપત્ર

શ્રી જૈન સત્ય પ્રકાશ

જેશિંગમાર્ફકી વાડી : ઘોઠાંડા રોડ અમદાવાદ (ગુજરાત)

વર્ષ ૧૪ || વિક્રમ સં. ૨૦૦૫ : વીરનિ. સં. ૨૪૭૫ : ઇ. સ. ૧૯૪૯ || ક્રમાંક
અંક ૧૧ || શ્રાવણ વાદ ૬ : સોમવાર : ૧૫મી ઝાગણ || ૧૬૭

શ્રી કાલિકાચાર્ય ઉપર અવતિત આક્ષેપો

તા. ૩૦-૭-૪૬ ને શનિવારના રોજ રાતના ૧૦ વાગતાં દિલ્હીના એલ ઇન્ડિયા રેડીઓના મથકેથી 'શકવિજય' નામક એક નાટિકા દિલ્હી ભાષામાં પ્રોડક્ટ કરવામાં આવી છે. આ નાટિકાના લેખકનું નામ છે પં. શ્રી હૃદયશંકર ભટ્ટ. આ નાટિકામાં આપણા મહાન આચાર્ય કાલિકસૂરિ ઉપર દેશદ્રોહ કરવાનો અવતિત આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે. શ્રી કાલિકાચાર્ય જૈન સંઘના પ્રભાવક અને મહાન ન્યેતિર્ધર આચાર્યોમાંના એક છે; અને તેમના પ્રત્યે જૈન સંઘ ખૂબ ભક્તિભાવ અને પૂજ્યભાવ ધરાવે છે. અધર્મની સામે થવામાં એ મહાન સૂરિપુંગવે જે પુરુષાર્થ કર્યો હતો તે તો ઇતિહાસમાં સુવર્ણ-અક્ષરે અંકિત થવા યોગ્ય છે આમ છતાં તેમના ઉપર દેશદ્રોહીપણાનો આક્ષેપ મૂકવામાં આવે એ ભારે શોચનીય છે; અને વિશેષ શોચનીય વાત તો એ છે કે આવા આક્ષેપો એલ ઇન્ડિયા રેડીઓ ઉપરથી વહેતા કરવામાં આવ્યા છે ધાર્મિક સન્માન અને સહિષ્ણુતાનો દૃષ્ટિએ, આવા આક્ષેપો કરવામાં આવે એ કોઈ પણ રીતે સંગત ન બાળુ.

તેથી અમે ઇચ્છીએ છીએ કે એ નાટિકાના લેખક મહાશય તેમજ એલ ઇન્ડિયા રેડિયો-દિલ્હીના અધિકારીઓ આ અંગે સત્તર ઘટનો ખુલાસો કરશે. જૈન સંઘે પણ આની સામે ઘટનાં પગલાં તરત લેવાં જોડશે.

અમે એ નાટિકાનું નસલ લેખાણ મેળવવા માટે પત્ર લખ્યો છે. એ જોયા પછી આ અંગે વિશેષ જ્ઞાતવ્ય કંઈ હશે તો તે પ્રગટ કરીશું.

—તંત્રી.

ગિરનાર ઉપરનાં જિનમંદિરો અંગેના

સમાધાનનું કરારનામું

[તા. ૧૯-૭-૪૯ના રોજ ગિરનાર પર્વત ઉપરનાં જિનમંદિરોની માલિકી વગેરે સંબંધમાં સૌરાષ્ટ્ર સરકાર અને શેઠ દેવચંદ લક્ષ્મીચંદ યાદવ વચ્ચે જે સમાધાનના કરારો થયા છે તે અહીં આપવામાં આવે છે. મૂળ કરારનામું અંગ્રેજીમાં થયેલું હોવાથી શરૂઆતમાં એ અંગ્રેજી મુસદ્દો આપવામાં આવ્યો છે, અને પાછળ એનું ગુજરાતી ભાષાંતર આપવામાં આવ્યું છે,

મૂળ કરારનામાની પાછળ ત્રણ પરિશિષ્ટો આપવામાં આવ્યા છે, તેમાં પરિશિષ્ટ 'અ' માં કરારનામાની જમીનનો નકશો આપવામાં આવ્યો છે અને પરિશિષ્ટ 'બ' તથા 'ક' માં જુદાં જુદાં સ્થળોની યાદી આપવામાં આવી છે. —તંત્રી]

મૂળ અંગ્રેજી કરાર આ પ્રમાણે છે—

This Agreement made this nineteenth day of July 1949, between the Government of the United State of Saurashtra (hereinafter referred to as the Government) and Sheth Shri Kasturbhai Lalbhai the President of the Firm of Sheth Devchand Laxmichand of Ahmedabad representing the Jain Svetamber Murtipujak Community of India (hereinafter referred to as the Managing Representatives) witnesseth as follows :—

WHEREAS there have been certain disputes regarding possession, enjoyment, use or ownership of lands, buildings, and other properties upon the Girnar Hill (hereinafter referred to as the said premises) and other matters connected with the same;

AND WHEREAS the Managing Representatives by a petition dated the 22nd November, 1948, addressed to the then Administrator and the Executive Council of the Junagadh State (now integrated with the United State of Saurashtra), requested for an amicable settlement of their disputes with the Junagadh State regarding their claims over the said premises on the Girnar Hill;

અંક ૧૧]

ગિરનારનું કસ્ટોડિયનશીપ

[૧૬૫

AND WHEREAS a settlement was arrived at between the parties on the 23rd January, 1949;

NOW, THEREFORE, it is hereby declared and agreed between the parties as follows;

1. The whole of the Girnar Hill is the sole and absolute property of the United State of Saurashtra, save as otherwise hereinafter provided.

2. The Government shall and does hereby guarantee to the Managing Representatives on behalf of the Jain Svetamber Murtipujak Community of India, peaceful and quiet possession and ownership over such lands, buildings, areas and properties, including the whole of the enclosure known as the Gadh on the first peak of the Girnar Hill, with all temples, lands, buildings, structures, kunds, and other places, situated within the area bounded by the said enclosure, with the enclosing wall on the Girnar Hill, (hereinafter referred to as the said premises) as more particularly delineated on the site plan appended hereto (Appendix A), subject to the claims established by any third party provided—

(a) that the kot bungalow on the entrance gate with the four rooms below it (two on each side) shall vest in the Government,

(b) that the road shown in yellow colour on the said site plan between the southern and eastern gates of this enclosure shall remain public property and its management and control shall vest in the Government,

(c) that free access to the Bhim Kund (Survey No. 34) shown on the said site plan is allowed to the public,

3 Within the limits so shown in red colour in the said site plan, the Managing Representatives shall be at liberty to make any additions, alterations or repairs; and the management of the said premises shall vest in the Managing Repre-

sentatives on behalf of the Jain Svetamber Murtipujak Community of India.

4. The possession and ownership of the Otta Bungalow with shops below it, shown on the said site plan, is hereby transferred to the Managing Representatives in consideration of rupees ten thousand (Rs. 10,000/-) paid by the Managing Representatives to the Government, the receipt whereof is hereby acknowledged.

5. The management and control of all religious buildings and places or other institutions on the Girnar Hill in which third parties are interested, more particularly specified in Appendix B, shall vest in the persons managing the same with the approval of the Government, subject to the rights, if any, of the Jain Svetamber Murtipujak Community of India.

6. The management and control of all public places more particularly specified in Appendix C, shall vest in the Government; provided that the Managing Representatives shall be at liberty to repair them and to distribute food and water thereat.

7. It is hereby expressly agreed and declared by and between the parties hereto that when the Managing Representatives, distribute water at any of the places specified in Appendix B or C, they shall distribute it to all communities alike.

8. The managing Representatives are at liberty to quarry stone from suitable sites on the Girnar Hill free of royalty for use within the limits with the said premises in their possession on the Girnar Hill and for roads, staircases and public places on the Girnar Hill.

9. The Managing Representatives are at liberty to send their own labourers to collect dead fuel free of charge from unreserved areas within the limits of the Girnar Hill for the bonafide purposes of the Karkhana on the Girnar Hill and of pilgrims entertained by the Karkhana.

અંક ૧૧]

ગિરનારનું કસરનામું

[૧૯૭

10. If any Jain images have been or be hereafter found on or within the limits of the Girnar Hill, they shall be handed over to the Managing Representatives free of charge. They shall also be at liberty to remove from and to bring into the limits of the said premises on the Girnar Hill, any Jain images.

11. And it is hereby agreed and declared that the cost of stamp duty payable on this agreement shall be borne by the Government.

12. This agreement has been arrived at in satisfaction of all pending claims, and settlement of all pending disputes regarding possession, enjoyment, use or ownership of the said premises on the Girnar Hill between the old Junagadh State and the Jain-Swetamber Murtipujak Community of India

In testimony whereof the Chief Secretary to the Government of the United State of Saurashtra on behalf of the Government and Sheth Shri Kasturbhai Lalbhai president of the Firm of Sheth Devchand Laxmichand of Ahmedabad, on behalf of the Jain Swetamber Murtipujak Community of India, have hereunto set their hands and seal this Nineteenth day of July, 1949.

(sd) V. Isvaran

Chief Secretary to Government
of the United State of
Saurashtra.

(sd) Kasturbhai Lalbhai

President of the Firm of
Sheth Devchand Laxmichand
of Ahmedabad.

(sd) Ratilal V. Shah

(sd) Nagardas Kasturchand
Shah

WITNESSES

૧૯૮ |

શ્રી જૈન સત્ય પ્રકાશ

[વર્ષ ૬૪

APPENDIX "B"

1. Chandani Vao, Bawa's Place at the Talaty, Servey No 2/1-2.
2. Bhartru Hari's Cave, Thakor Mandir, Paglan Otto and Devi Otto (No 14/1-2-3-4).
3. Mali Parab's place, Kothar, Mandir, Tank and Laxman Pond (Nos. 15/2-2-3-4-5 and 16).
4. Pancheshwar's place, room, cave, Mandir, tank and pond (No. 21/1-2-3-4-5).
5. Humad's Dharamshala in Fort (No. 50) in possession of third party.
6. Humad's temples outside the Fort (No. 56) in possession of third party.
7. Kan Fatta Bawa's place and Pagla Otto on Gaumukh road (No. 60/1-2).
8. Gaumukh's place-Dharamshala, Dehri, three ponds, Mahadev's temples (No. 61/1-2-3-4-5-6-7) free access is allowed to Shravak Pujari and pilgrims to worship 48 Paglans in the cavity (No. 62/2. c) near stone cow (Gaumukh Proper).
9. Hanuman Swarup's place Dehra, Bhandar and paglan Otto (No. 61/1-2-3-4).
10. Nagar's Dharamshala in possession of third party (No. 62 kh).
11. Sevadas' place, cave otta Kothar, rooms, two ponds, and Bhandar (No. 79/1-2-3-4-5-6-7).
12. Ramanaj Swami's place, paglan otto, Dharamshala, Ordi, Bhandar and Ram Chandraji's mandir-(No.80-81-82-83-92)
1-2
13. Pathar Chatti's place with ordo and Mandir (Nos. 84 and 85).
14. Ramchora's place (No. 93).
15. Ramchandraji's Dehri, Paglan Otto and Makan at Sesavan (No. 87/1-2-3-4) and Site Kund (No. 87/c.)
16. Hanuman Dhara's place with Dehri, oto and kund (No. 90/1-2-3-4).

અંક ૧૧]

ગિરનારનું કસરનામું

[૧૬૮

17. Bharatvan with Mandir, Otto, room, Bhandar and two ponds (No. 91/1-2-3-4).
18. Sacha Kaka's place on the Mataji Road (No. 67)
19. Amba Mata's place with Dehra, tank room Nag Deri and Dharamshala (No. 68/1-2-3-4-5).
20. Gorakhnath's Deri with Bawa's room and Katcha makan (No. 71/1-3-4).
21. Oghad's place (No. 74)
22. Guru Dattatrai's place (No. 75) with free access to all.
23. Kamandal's place with Paglans otto and two ponds (Nos. 76/1-2-3, 77/1-2-3).
24. Kalika Mata's place (No. 78).

APPENDIX "C"

List of public places :—

1. Panch Pandav's Dehri (Survey No. 5/1-2-3-4).
2. Chuna Dehri alias single Dehri (No. 6).
3. Chhodia Deri (No. 7).
4. Valu Ambli oto (No. 8).
5. Vanki Ran Otas (No. 9/1/2).
6. Jatashanker's Deri (No. 10).
7. Dholi Deri (No. 11).
8. Visama Ota (No. 12).
9. Kali Deri (No. 13).
10. Visama ota (No. 17)
11. Dhola Kund (No. 18)
12. Visama ota (No. 19)
13. Suvavdi Parab (No. 20)
14. Ottas outside the southern entrance of the fort on both sides (Nos. 24/2, 53/2).
15. Satpuda Pond (No. 65).
16. Palitana tank on Gorakh road (No. 69).
17. Ordo on Gorakh Road (No. 70).
18. Visama Oto on Dattatrai Road (No. 71)
19. -do- -do- (No. 72)
20. Road between the entrance gate and Gaumukh Gate in the Fort (Nos. 94 & 95)

